

Warszawa, 17-01-2023 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

VII.7033.125.2022.AMB

**Pan
prof. dr hab. Grzegorz Węgrzyn
Przewodniczący
Rady Doskonałości Naukowej
Rada Doskonałości Naukowej
ePUAP**

Szanowny Panie Przewodniczący!

Rzecznik Praw Obywatelskich stale monitoruje sprawy z zakresu nadawania stopni i tytułów naukowych, starając się na bieżąco podejmować interwencje zarówno w sprawach indywidualnych, jak i w sytuacji, gdy konieczne jest działanie o charakterze systemowym. Z tego powodu pragnę zasygnalizować, że **jednym z najczęściej zgłaszanych przez Wnioskodawców problemów jest nieterminowość sporządzania recenzji w postępowaniach awansowych.**

Z przekazanych przez Wnioskodawców informacji wynika, że dotychczas brak było skutecznych środków mogących przeciwdziałać przewlekłości w tym zakresie. Co prawda ustawodawca na gruncie uprzednio obowiązującej ustawy przewidział terminy na sporządzenie recenzji, lecz brak było skutecznych sankcji za ich niedochowanie. Z napływających do Rzecznika Praw Obywatelskich informacji wynikało zaś, że uczelnie niechętnie korzystały z uprawnień przysługujących im w związku z opóźnieniem w spełnieniu świadczenia wynikającego z umowy zawartej z recenzentem.

W związku z powyższym Rzecznik za istotne uznaje zamieszczenie w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574 ze zm.;

dalej też jako: ustawa) przepisów przewidujących, że recenzentem w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego oraz w postępowaniu w sprawie nadania tytułu profesora nie może zostać osoba, która w okresie ostatnich 5 lat dwukrotnie nie dochowała terminu sporządzenia recenzji (art. 221 ust. 7 i art. 229 ust. 2 ustawy).

Do Rzecznika docierają natomiast sygnały, że nie jest jasne, w jaki sposób gromadzone i udostępniane będą informacje dotyczące terminowości przygotowywania opinii przez recenzentów. Brak jednoznacznych rozwiązań w tym zakresie stawia pod znakiem zapytania praktyczne znaczenie powołanych regulacji.

Wobec powyższego, pismem z dnia 19 grudnia 2022 r. zwróciłem się do Ministra Edukacji i Nauki z prośbą o przedstawienie wyjaśnień w tej sprawie. Z odpowiedzi, której kopię pozwalam sobie przesłać w załączeniu, wynika, że w zakresie postępowań w sprawie nadania tytułu profesora Rada Doskonałości Naukowej, jako organ zlecający i otrzymujący opinie od recenzentów, będzie w stanie na podstawie gromadzonych informacji weryfikować na bieżąco, czy osoba, która ma zostać powołana na recenzenta spełnia wymogi określone w art. 229 ust. 2 ustawy.

Z kolei, odnosząc się do postępowań habilitacyjnych, MEiN zaznaczył, że wiedzę w zakresie terminowości sporządzanych recenzji posiadają podmioty habilitujące, zaś RDN w ramach nadzoru sprawowanego nad tymi podmiotami w zakresie zgodności z prawem postępowań awansowych może żądać od nich informacji i wyjaśnień (art. 239 pkt 1 ustawy), w tym także w zakresie uchybień w terminach sporządzanych recenzji. Jest to o tyle istotne, że jak wynika z § 21 pkt 3 statutu RDN przy ustalaniu listy kandydatów na recenzentów w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego brana jest pod uwagę m. in. terminowa realizacja dotychczasowych zadań przez kandydata na recenzenta, zgodnie z art. 221 ust. 7 ustawy.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.), zwracam się z uprzejmą prośbą przedstawienie stanowiska w sprawie, w szczególności zaś o wskazanie, czy Rada Doskonałości Naukowej w praktyce korzysta z uprawnień wynikającego z art. 239 pkt 1 ustawy w zakresie weryfikacji terminowości sporządzania recenzji w postępowaniu habilitacyjnym, a także, czy informacje w powyższym zakresie gromadzone są na bieżąco przez RDN w taki sposób, by także same podmioty habilitujące mogły zweryfikować, czy osoba, którą planują powołać na

recenzenta na podstawie art. 221 ust. 5 pkt 3 ustawy spełnia wymagania, o których stanowi art. 221 ust. 7 tejże ustawy.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

Zał. 1 (odpowiedź MEiN z 10.01.2023 r., DN-WAN.056.18.2022.SP)